Interkulturella relationer under vistelsen utomlands

Christophe Premat

Romanska och klassiska institutionen

Stockholms universitet

KAZAN
6
5
OMEGA

Bakgrund

- Forskningsprojekt som startade år 2018
- Vi är intresserade av att undersöka de interkulturella relationerna som uppstår under en vistelse utomlands
- Vi genomför en anonym enkät (enligt GDPR riktlinjer) varje år med ett par frågor
- Syfte: att fånga berättelser från gymnasister när de vistas utomlands / att undersöka hur de bygger en « *multilingual self* » (Henry, Thorsen, 2018: 350; Dervin, Risager, 2015)
- Hur kan man mätta balansen mellan "*cultural factors*", "*personal factors*", "*social factors*" och "*situational factors*" (Pavlović, Marjanović, 2018: 222)
- Hur kan ni gå över nästa steg i Maslows pyramid? (Maslow 1954)

Self-actualization
desire to become the most that one can be
Esteem
respect, self-esteem, status, recognition, strength, freedom
Love and belonging
friendship, intimacy, family, sense of connection
Safety needs
personal security, employment, resources, health, property
Physiological needs
air, water, food, shelter, sleep, clothing, reproduction

Question	Survey spring 2018	Survey autumn 2018	Survey spring 2019	Survey spring 2020
1) In which programme are you registered?	38.5% (France) 23% (Spain) 38.5% (Germany/Austria)	27.3% (France) 27.2% (Spain) 45.5% (Germany/Austria)	100% France	44.4% (France) 33.3% (Germany/Austria) 22.2% (Spain)
2) How do you perceive your stay in France/Spain/Germany-Austria	More difficult than during autumn 2017 (0%) Like in autumn 2017 (0%) Little better than in autumn 2017 (21.4%) Better than in autumn 2017 (35.8%) Very good (42.8%)	Difficult (9.1%) A little bit difficult (18.2%) Neither difficult nor easy (27.3%) Relatively easy (18.2%) Better than expected (27.2%)	Difficult (33.3%) A little bit difficult (16.7%) Neither difficult nor easy (16.7%) Relatively easy (0%) Easier than expected (33.3%)	A little bit difficult (22.2%) Neither difficult nor easy (44.4%) Relatively easy (22.2%) Better than expected (11.2%)

Kontakt med skolan

- Exempel från elever som åkte utomlands mellan 2018 och 2020
- Kontakt med skolan. Var det lätt att ta kontakt med skolans administration?
- ”Det svåra var i början med språkchocken. Det är jobbigt när man kan starta en konversation med någon genom att fråga vad den heter, var den bor men sedan tar det liksom slut där. Man får ingen bra kontakt med sina jämnåriga. Det var lättare när jag **blev vän med en annan utbytesstudent** och andra nyanlända här, då drar man ner tempot i konversationen och man har inte **konstant press** på sig att leverera det man vill säga perfekt och på ett roligt sätt. Det var också lättare på de lektioner jag var med intresserad av”

Kontakt med skolan

- ”Det växlar väldigt mycket; en dag är det svårt och tungt och småsaker, som t.ex. att behöva sitta vid **matbordet** och berätta om sin dag på ett främmande språk, kan bli extra tunga. Andra dagar är allting lätt och flyter på bra, både språkmässigt och tidsmässigt; man har mycket roligt för sig och inget problem känns för stort”
- ”Det var lätt att få kontakt genom telefon men eftersom det var sommar fick jag inga svar på mitt mejl. Vilket gjorde det lite svårare och rektorn var borta under en del så alla **telefonsamtal** blev inte besvarade. Däremot var rektorn tillgänglig oftast och mina frågor blev besvarade”

Kontakt med andra elever

Question	Survey spring 2018	Survey autumn 2018	Survey spring 2019	Survey spring 2020
How did you experience the contacts with other pupils in your school?	It was as easy as in Sweden (7.6%), It was easy to meet other pupils after Christmas (38.5%), it was easy to have contacts with pupils no matter when (15.4%), it was really easy (38.5%)	It was really difficult to meet other pupils (9.1%) It was as easy as in Sweden (36.3%) It was easy to meet other pupils (27.3%), it was really easy (27.3%)	It was as easy as in Sweden (16.7%) It was easy to meet other pupils (16.7%), it was really easy (66.6%)	It was as easy as in Sweden (33.3%) It was easy to meet other pupils (66.7%)

Kontakt med andra elever

- ”Det har varit väldigt svårt att nå fram till eleverna. Folk går för det mesta i samma skola med personer de har känt större delen av livet. De har aldrig börjat om helt på nytt i en ny skola där de inte känner någon (som när vi i Sverige börjar gymnasiet) och därför är det inte många som riktigt förstår att det kan vara svårt som ny (speciellt inte en ny person från ett helt annat land, kultur, språk etc). Att man blir helt **personlighetslös med sina bristande språkkunskaper** hjälper ju inte heller. Något annorlunda från Sverige är också hur "ung" en spansk ungdom känns. De måste plugga så mycket i skolan (eftersom allt handlar om att memorisera) så de har inga riktigt intressen utöver skolan som utmärker dem eller formar dem som personer. Svenska gymnasieungdomar tränar ju oftast någon sport, jobbar, eller engagerar sig i någon förening eller politiskt. Detta är högst ovanligt (bland alla de ungdomar JAG träffar, kan säkert vara annorlunda någon annan stans) och har gjort det svårare att hitta något man har gemensamt och kan relatera till. Finns liksom inte så många invägar in i deras gäng”

Kontakt med andra elever

- ”På internatet har mina kontakter med andra elever varit bra, internatet har varit ett bra ställe för mig att göra kompisar. Däremot har det varit lite svårare för mig utanför internatet, i klassen osv. Beror dock mer på hur jag är som person”
- (Internat) ”Surveillanterna är trygga, atmosfären är mestadels harmonisk, jag trivs bra med min rumskamrat. Nej, ingen känsla av hemlängtan. Längtar i stället ibland efter internatet när jag är hos värdfamiljen”
- ”Många har varit nyfikna och kommit fram och pratat. Har mycket bra relationer i min klass. Men också med utbytesstudenter och franska personer som varit på utbyte. Människor från andra klasser också. På idrotten var vi med en annan klass. Dessutom var jag med i musikalen i skolan. Väldigt bra sätt att träffa nya kompisar”

Kontakt med andra elever

- ”Jag upplever att andra elever varit väldigt nyfikna på mig och eftersom jag går i en ganska liten skola har många hört talas om " hon utbytesstudenten". Så ibland om jag suttit ensam när alla mina klasskompisar har lektion i deras tredje språk har folk suttit sig ner vid mig eller frågat om jag är okej och så. Så jag har verkligen blivit väl bemött”

Kan du förklara din relation till din värdfamilj?

Question	Survey Spring 2018	Survey Fall 2018	Survey Spring 2019	Survey Spring 2020
If the programme includes the possibility of having a host family, how was the contact with the host family?	The contact is still difficult (15.4%), the contact has been better and better (15.4%), I feel close to my host family (30.8%), I feel very close to my host family (38.4%)	The contact is neither difficult nor easy (20%), I feel close to my host family (30%), I feel very close to my host family (50%)	The contact is very difficult, I do not know how the family works (16.7%), the contact is neither difficult nor easy (33.3%), I feel close to my host family (16.7%), I feel very close to my host family (33.3%)	The contact is difficult, it has been better (11.1%), the contact is neither difficult nor easy (11.1%), I feel close to my host family (44.4%), I feel very close to my host family (33.3%)

Relation till värdfamilj

- ”Min värdfamilj är supersnäll och eftersom föräldrarna faktiskt är holländare i grunden och **själva flyttat** till Frankrike och lärt sig franska förstår dem allt jag går igenom och förklarar sånt som är annorlunda och ibland lite knäppt. Det har varit väldigt skönt för mig. Jag ser det inte som att jag missar en del av den franska kulturen genom att bo med holländare, mer som att jag får ett till **kulturbyte**. De har bara ett barn som bor hemma, som är en tjej som är två år yngre än jag själv. Eftersom det bara varit vi två unga har vi umgåtts mycket och vi kommer bra överens”
- ”De hjälper mig supermycket. Jag har precis bytt värdfamilj och varit i mim mya värdfamilj en dag så jag syftar nu på min förra värdfamilj jag bodde i under 3,5 månader. Jag ska träffa de nu på jullovet med min svenska familj också. Värdmamman är den som ”ville ha mig där” så hon tar hand om det mesta praktiska som att skjutsa mig, underskrifter etc. Äldsta värdbrorn går på min skola så vi är mer som bra kompisar. De andra syskonen märker jag ser upp till mig och har bland annat sagt att de är ”som lillebrorn jag aldrig fick” då jag inte har en lillebror hemma i Sverige”.

Kulturella skillnader

- ”Man har en otroligt respekt för äldre. Man säger alltid vous och Monsieur osv. Och det är väldigt viktig att vara trevlig och hälsa på alla, även dem man aldrig träffat och nog aldrig kommer träffa igen är det viktig att kindpussas med. Maten är också väldigt annorlunda, vilket kan ses som en småsak, men det är **väldigt annorlunda** att äta efterrätt tre gånger om dagen och när folk pratar om mellanmål syftar de på iste och kakor. Jag till exempel har pausat mitt vegetariska ätande och äter kött i Frankrike eftersom det blev väldigt svårt att undvika. Speciellt eftersom min värdfamilj är bönder och föder upp kossor… men det är **en del av upplevelsen**, att lära sig anpassa sig”

Kulturella skillnader

- ”Det finns inga enorma kulturella skillnader mellan Sverige och Frankrike för båda har trots allt starka kopplingar till varandra. Trots det märks det självklart att de inte är likadana, och jag erkänner att vissa saker var lite överraskande. En sådan skillnad skulle kunna vara inställningen till sitt språk, som de kan vara väldigt beskyddande om, och många är förtjusta i att peka ut stavfel, anglicismer och i synnerhet accenter som skiljer sig från korrekt (parisisk) franska (…) På skolan finns ett **striktare regelverk** än vad som är vanligt i Sverige, och på grund av omständigheterna var det inte ovanligt att elever blev avstängda några dagar för att t.ex. inte ha burit en mask. Lärarna styr och ställer under lektionerna och bör inte ifrågasättas. Även om det kanske är lite väl generaliserande, skulle jag även säga att folk som en följd tar mindre ansvar. Så länge som det inte finns någon risk att bestraffas, bryr sig många inte om att agera ansvarsfullt. När det inte finns några prov eller kontroller, ser många ingen poäng i att studera, och det känns som att lärarnas främsta förväntade roll är att testa och klassa elevernas förmågor. Det reflekterar även ett större system av hierarkisering av skolor och universitet i Frankrike (exempelvis är de gymnasier som tar emot elever från ettårsprogrammet ofta tveksamma till att låta dem ta en baccalauréat, då deras möjligtvis dåliga betyg skulle kunna sänka skolans nationella klassning)”

Råd till framtida elever

- ”**Ta saker som det kommer**. Det är så lätt att stressa upp sig för sånt man inte har någon aning om. Hur hittar jag till klassrummen? Tänk om jag inte trivs med dem jag bor med? Kommer jag ens lära mig språket? Men allt tenderar att lösa sig, på ett eller annat sätt och det är svårt att lösa problem innan dem ens uppkommit. En annan sak jag tycker är ganska viktigt är att inte lägga för mycket vikt på platsen man blir tilldelad. Det spelar inte så stor roll om man hamnar vid den franska rivieran eller i världens minsta stad mitt ute i ingenstans. Det som avgör hur ens år faktiskt blir, är ju människorna man har kring sig, lärarna, eleverna och värdfamiljen och så. Också värt att nämna är att ha en bra inställning och inte förvänta sig för mycket. Om man är positiv och accepterar att saker är annorlunda, ibland på dåliga sätt, kommer det bli lättare att fokusera på de viktiga sakerna och få ut allt positivt man bara kan från sin upplevelse”
- ”Var beredd på att ha en hel del ensamtid. Men var aldrig ensam om du inte vill det. Leta hellre upp människor att hänga med då”

Slutsatser

- Resultat: viktiga situationella och personliga faktorer som påverkar individuella utvecklingar (Premat 2021)
- En kulturresa (*home / host*)
- Från dessa berättelser kan man inte bara se en förändring men också självständiga personligheter
- Förmåga att kunna se positiva lärdomar (« *future self* »).

Diskussion (10 min)

- Vilka pragmatiska strategier kan vara relevanta för en vistelse utomlands?

Referenser

- Dervin, F., & Risager, K. (2015). Researching Identity and Interculturality. Routledge.
- Henry, A., & Thorsen, C. (2018). The ideal multilingual self: Validity, influences on motivation, and role in a multilingual education. International Journal of Multilingualism, 15(4), 349–364. doi:10.1080/14790718.2017.1411916
- Maslow, A. H. (1954). Motivation and Personality. Longman.
- Pavlović, D. K., & Marjanović, B. (2018). Factors influencing the high school graduates' decision to study abroad: Toward a theoretical model. Management, 23(1), 221–241. doi:10.30924/mjcmi/2018.23.1.221
- Premat, C. (2021). The Praxis of Cultural Narratives in International Mobility. *Handbook of Research on Narrative Interactions*, pp.121-139, DOI: ⟨10.4018/978-1-7998-4903-2.ch008⟩